

Vovou Evangelia
Griechische Fernuniversität
Postgraduiertenstudium Deutsch als Fremdsprache
Diplomarbeit

Rückwirkung von Sprachtests auf Mikro- und Makroebene in Bezug auf die Bewertung schriftlicher Produktion

Zusammenfassung

Die Evaluation fremdsprachlicher Fähigkeiten und Fertigkeiten ist in Bezug auf den Fremdspracherwerb von großer Wichtigkeit, da Evaluationsprozesse darauf abzielen könnten, sowohl den Lehrenden als auch den Lernenden genügenden sowie konkreten Feedback über den Stand ihrer fremdsprachlicher Kompetenz zu liefern. Dies impliziert, dass Sprachtests einen gewissen Einfluss auf bestimmte bildungsbezogene Faktoren ausüben. Diese schließen nicht nur die Lehrenden und die Lernenden, sondern auch den Lehr- bzw. Lerninhalt, die curricularen Richtlinien, die Testentwickler und schließlich die Bewerter bzw. die Prüfer eines Sprachtests mit sich ein. Formelle, standardisierte Messinstrumentarien, die Gegenstand der vorliegenden Diplomarbeit sind, beeinflussen aber auch die Gesellschaft, da sie sich in Hinblick auf ihren Gebrauch bzw. Missbrauch als nützlich für die Gesellschaft erweisen oder nicht.

Im Rahmen dieser Arbeit wird also der Einfluss von Sprachtests sowohl auf Mikro- als auch auf Makroebene untersucht. Dabei wird die Beziehung zwischen den Rückwirkungseffekten und dem Konzept der einheitlichen Validität erläutert und kritisch analysiert. Dies erfolgt anhand der Untersuchung der positiven und/oder negativen Rückwirkung des Testteils „Schriftlicher Ausdruck und Sprachmittlung“ der Mai-2009-KIIγ-Prüfung auf einundzwanzig Bewerter des Schriftlichen Ausdrucks mithilfe von zwei Fragebögen. Dadurch werden Rückschlüsse über die Rückwirkung der Prüfung auf die Bewertertätigkeit in Hinblick auf den Bewertungsprozess, auf die KIIγ-Prüfung als ein einheitliches Konstrukt, auf ihre soziale Dimension bzw. ihre Nützlichkeit, auf die Bedeutung bzw. Interpretation der Testergebnisse, auf die Testethik, usw. gezogen.

Περίληψη

Η αξιολόγηση ξενόγλωσσων ικανοτήτων και δεξιοτήτων παίζει σημαντικό ρόλο στην εκμάθηση μιας ξένης γλώσσας, καθώς οι διαδικασίες αξιολόγησης έχουν ως δευτερεύοντα στόχο να παρέχουν σε διδάσκοντες και διδασκόμενους συγκεκριμένες και ικανοποιητικές πληροφορίες ανατροφοδότησης σχετικά με το βαθμό κατάκτησης της ξενόγλωσσας ικανότητας των δευτέρων. Αυτό υποδηλώνει την επιρροή των γλωσσικών τεστ σε συγκεκριμένους παράγοντες της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Σε αυτούς περιλαμβάνονται όχι μόνο οι διδάσκοντες και οι διδασκόμενοι, αλλά και το περιεχόμενο της μάθησης, το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών, οι κατασκευαστές, καθώς και οι βαθμολογητές/αξιολογητές του εκάστοτε γλωσσικού τεστ. Τα επίσημα, εθνικού ή ακόμα παγκόσμιου βεληνεκούς όργανα μέτρησης ξενόγλωσσων ικανοτήτων, τα οποία αποτελούν αντικείμενο της παρούσας διπλωματικής εργασίας, ασκούν επιρροή και στην κοινωνία, για την οποία μπορούν ανάλογα με τη χρήση ή την κατάχρησή τους να αποδειχτούν χρήσιμα ή μη.

Στα πλαίσια λοιπόν αυτής της εργασίας εξετάζεται η επιρροή των οργάνων μέτρησης ξενόγλωσσων δεξιοτήτων σε micro και macro επίπεδο. Συγχρόνως εξετάζεται κριτικά η σχέση μεταξύ του αντίκτυπου γλωσσικών τεστ και του κριτηρίου της ενιαίας εγκυρότητας. Η σχέση αυτή διαπιστώνεται με βάση την διερεύνηση του θετικού και/ή του αρνητικού αντίκτυπου της επιμέρους εξέτασης «Γραπτός Λόγος και Γλωσσική Διαμεσολάβηση» του Κρατικού Πιστοποιητικού Γλωσσομάθειας (Μάιος 2009) σε εικοσιένα βαθμολογητές του Γραπτού Λόγου με τη βοήθεια δύο ερωτηματολογίων. Κατ' αυτόν τον τρόπο συμπεραίνεται ο αντίκτυπος της εξέτασης στην δραστηριότητα των βαθμολογητών σε σχέση με τη διαδικασία βαθμολόγησης, την εξέταση του ΚΠγ ως ενιαίο «οικοδόμημα», την σημασία και ερμηνεία των αποτελεσμάτων, την κοινωνική διάσταση της εξέτασης και την χρησιμότητά της, την ηθική των κατασκευαστών και κατά συνέπεια και των βαθμολογητών/αξιολογητών, καθώς και σε σχέση με άλλους εκπαιδευτικούς και κοινωνικούς παράγοντες.